

מסכת כתובות דף לח.

• (דף לח.) תירוץ הגם' אליבא דר' חנניה בן עקבי - מיבעי ליהLCDתニア... אמר רמי בר חמא.... וקושית רבא על זה

קלב"מ במתה וממו	"ולא יהיה אسوון, ענו שיענש"
קלב"מ במלכות וממו	"כדי רשעתו"
אין הרוצה יכול לפטור את עצמו בממו מミתת ב"ד, ברוחך במודע דרך עלייה	"ולא תקחו כופר לנפש רוצח"
אין ההרוג בשוגג יכול לפטור את עצמו מגלוות בתשלום כופר	"לא תקחו כופר לנוס אל עיר מקלטו"
אם נתעරפה עגלת, ואח"כ נמצא ההרוג, אין פוטרין אותו מミתת	"ולא רצ לא יכופר... כי אם בדם שופכו"
הוקשו כל שופכי דמים לעגלת ערופה, זמןית סיגן מן הצואר	"ואתה תבער זם הנקי מקרבך"
אין יכול לפטור את עצמו בממו מミתת חמורה, וכן מミתת קלה דיליך מ"כל חרם"	"כל חרם אשר יחרם מן האדם לא יפדה"

בתחילת תירוץ הגם' שהפסוק של "כל חרם" בא במאז דआ"פ דמי שחייב מיתה בידי שמים יכול לפדות עצמו בכופר,

מי שחייב מיתה בידי אדם אינו יכול לפטור עצמו בממו

ועל זה הקשה הגם' דהא כבר ידעינו זה מ"ולא תקחו כופר",

דהא גבי רוצח כתיבא וניתנה כפירה לשוגגתו,

ואשמעין קרא שלא יצא את עצמו בממו, ולמה לי תו "כל חרם",

אמר רמי בר חמא **דאיצטרייך, דס"א הא מיili דלא תקחו כופר לפטור רוצח מאייד מקלטא**,

היכא דהרגו במאז דרך עלייה בהנפת ידו הכהו מאחריו, **דדוכותה בגוג לא ניתן לכפרת גלות, כדכתיב "ויפל" דרך נפילה**,

אבל הרגו דרך ירידה, דניתנה שגנתו לכפירה, אימא נשקל ממונא מיניה וניפטריה,

קמ"ל "כל חרם" דאיינו יכול לפטור עצמו בכל מיתות בידי אדם

(דף לח.).

קושית רבא על תירוץ של רמי בר חמא - הא מדתנא דבר חזקה נפקא שאין חילוק בין דרך ירידה,

דנתנא דבר חזקה "מכה אדם ומכה בהמה",

מה מכחה בהמה לא חילקת בו בין שוגג למאייד, בין מתכוון לשאיין מתכוון, בין דרך ירידה לדרך עלייה.... לפוטרו מממו, אלא לחייבי מממו,

אף מכחה אדם, **דיש דין של קלב"מ מ"לא יהיה אسوון", לא חילקת בו בין שוגג... בין דרך ירידה לדרך עלייה.... לחייבו מממו, אלא לפוטרו מממו,**

וכמו שאין לחלק בתשלומי מממו, שפטור בכל אופנים,

הוא הדין לפדותו, שאין לחלק, דאין תשולם מממו פוטר אותו מミתת בידי אדם בכל אופנים, בין בדרך עלייה ובין בדרך ירידה

וכיוון דיכול ללמדוד מ"לא תקחו כופר" דאיינו פודה את עצמו מミתת ב"ד בכל אופנים,

א"כ ה"ק"ל לרבי חנניה בן עקבי, "כל חרם" למה לי?

מסכת כתובות דף לח.

• מירוץ הגם' אליבא דר' חנניה בן עקבי - אלא אמר רמי בר חמא.... וקושית רבא על זה

קלב"מ בORITY וממון היכא דסימא את עינו והרגו בה	"ולא יהיה אסון, ענו שענש"
קלב"מ במלכות וממון	"כדי רשעתו"
קלב"מ בORITY וממון היכא דסימא את עינו והרגו בדבר אחר	"ולא תקחו כופר לנפש רוצח"
אין ההרוג בשוגג יכול לפטור את עצמו מגלוות בתשלום כופר	"לא תקחו כופר לנוס אל עיר מקלטו"
אם נתעරפה עגלת, ואח"כ נמצא ההרוג, אין פוטרין אותו ממיתה	"ולא רץ לא יכופר... כי אם בדם שופכו"
הוקשו כל שופכי דמים לעגלת ערופה, זמןית סיעוף מן הצואר	"ואתה תבער זם הנקי מקרובך"
אין הרוצח יכול לפטור את עצמו ממיתה בתשלום כופר	"כל חרם אשר יחרם מן האדם לא יפדה"

אלא אמר רמי בר חמא, דאה"נ זה דין הרוצח יכול לפטור את עצמו ממיתה בתשלום כופר, **ילפין מ"כל חרם",**

ואיצטריך "לא תקחו כופר" לדין קלב"מ דלא חייב תרתי מיתה וממון,

ואה"ג דבר ידעינו זה **מ"לא יהיה אסון",** ה"א דהני מילוי דלא ענשין ליה בתרתי היכא דסימא את עינו והרגו בה באותה מכחה, ומטה,

אבל היכא דסימא את עינו, והרגו בדבר אחר, במכחה אחרת, ומטה, אימא נישקל ממונא מיניה,

كم"ל "לא תקחו כופר" דאפילו בשתי מכות בבת אחת אמרין קלב"מ, ופטור על הממון

קושית רבא על רמי בר חמא - הוא נמי דסימא עינו והרגו בה מאידך תנא דבר חזקה נפקא דלא תיינשיה,

דתנא דבר חזקה "עין תחת עין", ולא עין ונפש תחת עין,

דקימיא לו בהחובל דעתן תחת עין לאו ממש,

דא אמרת ממש, דלמא בהדי דסמנין לעיניה, מיטיה, ורוהה ליה עין ונפש תחת עין, ולא ע"כ "עין" לאו עין ממש, אלא דמי עין,

ומיהו שמעין מינה דלא תעביד ביה תרתי, לא שנא מת באותה מכחה, (דלא אמרין עין ונפש תחת עין ונפש, אלא נפש בלבד) *

ולא שנא לא מת, (דלא אמרין עין ונפש תחת עין),

וא"כ מ"עין תחת עין", ומ"ולא יהיה אסון" לימוד קלב"מ,

חד לסימא את עינו והרגו באותו מכחה, ורק לסימא את עינו והרגו בדבר אחר,

ונשאר "ולא יקחו כופר" למד דאיו פודה את עצמו מגלוות ב"ז,

א"כ הק"ל לרבי חנניה בן עקבי, "כל חרם" למה לי?

** (על תוס' הרاش וריטב"א שההකשו על הראה של הגם' דלא אמרין נפש וعين תחת נפש ועין, ויש דין של קלב"מ)

מסכת כתובות ז' לח.

- מסכת הgem' - אליבא דר' חנניה בן עקבי - אלא אמר רבashi....

קלב"מ במיתה וממו	"ולא יהיה אסון, עונש יענש"
קלב"מ במלכות וממו	"כדי רשותו"
קלב"מ במיתה וקנס	"ולא תקחו כופר לנפש רוצח"
אין ההורג בשוגג יכול לפטור את עצמו מגלות בתשלום כופר	"לא תקחו כופר לנוס אל עיר מקלטו"
אם נתענפה עגלת, ואח"כ נמצא ההורג, אין פוטרין אותו ממיתה	"ולא רץ לא יכופר... כי אם בדם שופכו"
הוקשו כל שופכי דמים לעגלת ערופה, זמןית סיף מן הצואר	"ואתה תבער צם הנקי מקרבך"
אין הרוצח יכול לפטור את עצמו ממיתה בתשלום כופר	"כל חרם אשר יחרם מן האדם לא יפדה"

אלא אמר רבashi, דאה"נ זה **דאיין הרוצח יכול לפטור את עצמו ממיתה בתשלום כופר, לפיכך מ"כל חרם",**

וaicטריך "לא תקחו כופר" לדין קלב"מ דלא לחיבת תרתי,

ווע"ג דכבר ידעינו זה **מ"לא יהיה אסון",**

ה"א דהני ملي בתשלומי ממונו,

אבל בתשלומי קנס, ס"ד **א** הואיל וחידוש הוא שחידשה תורה בכל תשלומי קנס,

שאינו דין אלא גזירות הכתוב בעלמא, וכיון שחידוש הוא וגזרת חוק,

אימא ע"ג דאיכא בהדייה מיתה, לשלם

كم"ל "לא תקחו כופר", חד מהני קראי יתירה, שאינו עניין לממו, תנשו עניין לקנס, דבחיקוב מיתה אמרין קלב"מ ופטור על הקנס

- ולרבה דאמר....

תירוץ הגמ' - רבה סבר לה כתנה קמא דר' חנניה בן עקבי, ולכן דורש "כל חרם" בamuR ערכו של יוצאה ליהרג עלי, דאינו חייב לשלם	לרבה דאמר בקנס זמןת ומשלים, חידוש הוא שחידשה תורה בקנס, א"כ נשאר "ולא תקחו כופר" ללמד דאיינו פודה את עצמו ממיתה ב"ד, וא"כ ה^{ק"ל} האי "כל חרם", מי עביד לי?
--	---

מסכת כתובות זג לח.

• משנה

נערה שנתארסה ונתגרשה, **	
אין לה קנס ***	ר' יוסי הגלילי
יש לה קנס, וקנסתא לעצמה	ר' עקיבא
** דאילו אorousה שלא נתגרשה, חייב מיתה, ואין שם קנס	
*** ורישא (זג כת). דקתיyi אשא אחיו ואשת אחוי אבוי, דבנתארסה ונתגרשה עסקין, וקתיyi דיש להן קנס, ר' עקיבא היא	

• גמרא

mai tuma dr' yosi hagili	אמר קרא, "אשר לא אorousה", הא אorousה אין לה קנס
"אשר לא אorousה", לאביה, הא אorousה, לעצמה הכי דלא ממעט לגמרי, ותזרוש נערה לבניה, הא בוגרת לעצמה? הא לא אשכחן דאישותםת תנא ומיתני בוגרת יש לה קנס, ונימא ר' עקיבא היא? אלא ע"כ ממעט בעולה ובוגרת לגמרי, א"כ הכא נמי ממעט אorousה לגמרי?	קושית הגם' על ר' עקיבא - אלא מעתה, הא דכתיב "נערה למעט בוגרת, יבתולה" למעט בעולה, הכי דלא ממעט לגמרי, ותזרוש נערה לבניה, הא בוגרת לעצמה? הא לא אשכחן דאישותםת תנא ומיתני בוגרת יש לה קנס, ונימא ר' עקיבא היא? אלא ע"כ ממעט בעולה ובוגרת לגמרי, א"כ הכא נמי ממעט אorousה לגמרי?

• אמר לך ר' עקיבא...

אמר לך ר' עקיבא, הא "לא אorousה" אינו יכול למעט נערה המאורסה לגמרי, מפני שנצרך לדין אחר, וכדתניתא...	
ר' עקיבא	ר' יוסי הגלילי
יש לה קנס, וקנסתא לאביה (ולקמן מקשין דר"ע עד ר"ע)	"אשר לא אorousה" פרט לנערה שנתארסה ונתגרשה, שאין לה קנס
המשך בדברי ר' עקיבא - והדין נותן, הויאל ואביה זכאי בסוף קידושה, ואביה זכאי בסוף קנסתא, מה בסוף קידושה, ע"פ שנתארסה ונתגרשה מאחר, כחוורת ומתקדשת בתוך נערות, בסוף קידושה לאביה, דהא כל קידושי נערות לפניו לאביה, דגבוי קידושן לא כתיב מייעוטא ד"אשר לא אorousה" כי הכא, אף בסוף קנסתא, ע"פ שנתארסה ונתגרשה, לאביה	המשך בדברי ר' עקיבא - והדין נותן, הויאל ואביה זכאי בסוף קידושה, ואביה זכאי בסוף קנסתא, מה בסוף קידושה, ע"פ שנתארסה ונתגרשה מאחר, כחוורת ומתקדשת בתוך נערות, בסוף קידושה לאביה, דהא כל קידושי נערות לפניו לאביה, דגבוי קידושן לא כתיב מייעוטא ד"אשר לא אorousה" כי הכא, אף בסוף קנסתא, ע"פ שנתארסה ונתגרשה, לאביה
א"כ מה ת"ל "אשר לא אorousה", מופנה להקיש לו ולזון הימנו גזירה שווה, זהא כתיב "חמשים בסוף" באונס, אבל לא ידועין איזה בסוף, וכתיב "בסוף ישקול" בפתחה, דמשלם שקליםים, אבל לא ידועין כמה שקליםים, ולכן לפניו בגזירה שווה,	א"כ מה ת"ל "אשר לא אorousה", מופנה להקיש לו ולזון הימנו גזירה שווה, זהא כתיב "חמשים בסוף" באונס, אבל לא ידועין איזה בסוף, וכתיב "בסוף ישקול" בפתחה, דמשלם שקליםים, אבל לא ידועין כמה שקליםים, ולכן לפניו בגזירה שווה,
נאמר כאן באונס, "אשר לא אorousה", ונאמר להלן בפתחה "אשר לא אorousה", מה כאן באונס נ', אף להלן בפתחה נ', ומה להלן בפתחה שקליםים, אף כאן באונס שקליםים	נאמר כאן באונס, "אשר לא אorousה", ונאמר להלן בפתחה "אשר לא אorousה", מה כאן באונס נ', אף להלן בפתחה נ', ומה להלן בפתחה שקליםים, אף כאן באונס שקליםים

If you would like the shakla vetarya summaries emailed directly to you (before it is posted on the website), or to give feedback, please email blumenfeldyaakov@gmail.com